

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
Δ.Α. Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση»
Μονάδα Α2: Αξιολόγηση και Επιλογή Πράξεων

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ταχ. Δ/ση : Μητροπόλεως 45
 Ταχ. Κώδικας : 10556

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Έγκριση αρχείου Συχνών Ερωτήσεων - Απαντήσεων για τη δράση 1.4.2.1 «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στο Δήμο Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021 – 2027

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του «Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22.04.2005), και διατηρήθηκε σε ισχύ με το άρθρο 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
2. Το Ν. 4914/2022 (Α' 61) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις » όπως ισχύει.
3. Το ν. 4622/2019 (Α' 133) για το «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
4. Το π.δ. 76/2023 (Α'129) «Διορισμός του Κυριάκου Μητσοτάκη του Κωνσταντίνου, Αρχηγού του Κόμματος της «Νέας Δημοκρατίας» (Ν.Δ.), ως Πρωθυπουργού».
5. Το π.δ. 77/2023 (Α'130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
6. Το π.δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
7. Το π.δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α'130) - Μεταβατικές διατάξεις».
8. Την υπ' αριθμόν Υ12/7-7-2023 (Β'4403) Απόφαση Ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
2021-2027

9. Τις διατάξεις του ν. 4872/2021 (Α' 247) «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση, ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων απολιγνιτοποίησης και άλλες επείγουσες διατάξεις».
10. Την υπ' αριθ. 4434/18-1-2022 (Υ.Ο.Δ.Δ.' 20) Κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, όπως ανανεώθηκε με την υπ' αριθμ. 9296 ΕΞ 2025/20-01-2025(Υ.Ο.Δ.Δ.' 16) Κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, για το διορισμό Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.
11. Την υπ' αριθ. 653/2024 υπουργική απόφαση (Β' 462) «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και αντικατάσταση των υπουργικών αποφάσεων υπ' αρ. 45903/ 04.05.2022 (Β' 2303) και υπ' αρ. 25544/21.03.2023 (Β' 1957) όπως τροποποιήθηκε από την υπ' αρ. 162235/6-11-2024 (Β' 6143).
12. Την υπ' αριθ. 52552/20-05-2022 ΥΑ με θέμα «Τοποθέτηση Προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ 20212027» (ΑΔΑ: 93ΜΟ46ΜΤΛΡ-ΤΟΣ).
13. Την υπό τα στοιχεία C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση τη συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
14. Την Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής, CCI 2021EL16JTPR001/ 16.6.2022, για την έγκριση του προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» για στήριξη από το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» στην Ελλάδα.
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 (OJ L 231 30.6.2021) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 (OJ L 231 30.6.2021) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης.
17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (ΕΕ L 187 της 26.6.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός») όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
18. Τον Καν. (ΕΕ) 2023/2831 της 13ης Δεκεμβρίου 2023 (OJ EL L 15.12.2023) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.
19. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
20. Το Ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017 και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
21. Το Ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων».
22. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

23. Την υπ' αριθ. 115474/28-08-2024 (Β' 4921) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ. 4274/28.11.2022 (Β' 6131) απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022, Α' 61)»
24. Την Υ.Α. 114947/29-11-2022 (Β' 6132) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (Ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20).
25. Την Υ.Α. 110565/17-11-2022 (Β' 5958) «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του Ν. 4914/2022 (Α' 61)» (άρθρο 63, παρ.16), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
26. Την Κ.Υ.Α. 5483/20-01-2023 «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ Β' 390).
27. Το με αρ. πρωτ.92415/ΕΥΚΕ 6282/28-8-2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες και Παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στην χορήγηση κρατικών Ενισχύσεων».
28. Το με αρ. πρωτ.115150/ΕΥΚΕ 4023/2-11-2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
29. Το με αρ. πρωτ. 8093/27-01-2023 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης «Αποστολή 3ης τεχνικής οδηγίας σχετικά με τη συμμόρφωση των δράσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 με την Αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Do No Significant Harm-DNSH)».
30. Την υπ' αριθ. 72013/7-8-2023 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Ορισμός του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027» και ανάθεση καθηκόντων διαχείρισης Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
31. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027.
32. Τον προγραμματισμό έκδοσης προσκλήσεων σύμφωνα με το από 27.07.2023 επικαιροποιημένο έντυπο Ε.Ι.1_1 του Συστήματος Διαχείρισης & Ελέγχου 2021-2027.
33. Το υπ' αρ. πρωτ. Α/0008/19.01.2024 έγγραφο του Διοικητή της ΕΥΔΑΜ με θέμα: «Έγκριση τεύχους εξειδίκευσης 20.1».
34. Την υπ' αριθ. πρωτ. Α/0018/05.02.2024 Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027» για την έγκριση, μέσω της 5ης Γραπτής Διαδικασίας της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής των δράσεων των τευχών εξειδίκευσης 19.1, 20.1, 21.1 και 22.1.
35. Το από 30/1/2024 μην. ηλ. ταχυδρομείου της Ε.Υ.Δ. ΔΑΜ ΕΣΠΑ 2021-2027 με Θέμα «Προσκλήσεις ΓΑΚ ΔΑΜ - διατύπωση γνώμης»
36. Το με αριθμ. πρωτ. 2441 - 08-02-2024 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα ««Διατύπωση Γνώμης για τα τέσσερα σχέδια των Προσκλήσεων για: α. Υφιστάμενες ΜΜΕ, β. Νέες και υπό σύσταση ΜΜΕ, γ. Υφιστάμενες Μεγάλες και δ. Νέες και υπό σύσταση Μεγάλες επιχειρήσεις του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» ΕΣΠΑ 2021-2027.
37. Την με αρ. πρωτ. Α/0027/15-2-2024 Απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης με Θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση

«Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΑΔΑ: 63ΕΘΗ-8ΘΕ).

38. Την με αρ. πρωτ. 5165 - 14-03-2024 Απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης με Θέμα: Πρώτη (1η) τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΑΔΑ: 65ΡΕΗ-ΧΑΨ).
39. Την με αρ. πρωτ. 61798 - 29-04-2024 Απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης με Θέμα: Δεύτερη (2η) τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΑΔΑ: Ε2ΩΒΗ-ΩΧ0).
40. Το από 25/6/2024 μην. ηλ. ταχυδρομείου της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ για την αποστολή σχεδίου πρόσκλησης για διατύπωση γνώμης από την ΕΥΚΕ.
41. Το με αρ. πρωτ. 89703/26-6-2024 ΕΥΚΕ-ΧΕ: 814 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Διατύπωση Γνώμης για την 3η τροποποίηση των Προσκήσεων για: α. Υφιστάμενες ΜΜΕ, β. Νέες και υπο σύσταση ΜΜΕ, γ. Υφιστάμενες Μεγάλες και δ. Νέες και υπό σύσταση Μεγάλες επιχειρήσεις του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» ΕΣΠΑ 2021-2027».
42. Την με αρ. πρωτ. 90052 / 26-06-2024 Απόφαση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης με Θέμα: Τρίτη (3η) τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» (ΑΔΑ: ΡΔ91Η-3Δ3).
43. Το γεγονός ότι στον Δήμο Μεγαλόπολης δεν υποβλήθηκαν προτάσεις στο πλαίσιο της Πρόσκλησης 1.4.2 Α/Α ΟΠΣ ΕΣΠΑ:7573 για τη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στις ηπειρωτικές περιοχές ΕΣΔΙΜ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση».
44. Το από 18-11-2024 μην. ηλ. ταχυδρομείου της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ για την αποστολή σχεδίου πρόσκλησης για διατύπωση γνώμης από την ΕΥΚΕ.
45. Το με αρ. πρωτ. 173759ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1508 /21-11-2024 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Διατύπωση Γνώμης για έξι σχέδια Προσκήσεων του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» ΕΣΠΑ 2021-2027».
46. Την με αρ. πρωτ. 175068/22-11-2024 Εισήγηση του Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης
47. Την με αρ. πρωτ. οικ. 176095 ΕΞ 2024/25-11-2024 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με Θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στο Δήμο Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021 – 2027. (ΑΔΑ: Ψ3ΔΓΗ-7ΗΕ).
48. Το από 23-12-2024 μην. ηλ. ταχυδρομείου της ΔΑ ΕΣΠΑ ΔΑΜ για την αποστολή σχεδίων 1ης τροποποίησης 6 προσκήσεων για διατύπωση γνώμης από την ΕΥΚΕ.

49. Το με αρ. πρωτ. 197281ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1710/27-12-2024 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Διατύπωση Γνώμης για έξι σχέδια Προσλήσεων του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» ΕΣΠΑ 2021-2027».
50. Την υπ' αρ. πρωτ. 6464 ΕΞ 2025/15-01-2025 (ΑΔΑ: ΨΑΞΛΗ-03Π) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: Πρώτη (1η) Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στον Δήμο Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021 – 2027.
51. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Την έγκριση του συνημμένου αρχείου Συχνών Ερωτήσεων – Απαντήσεων για τη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στο Δήμο Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021 – 2027, για την αποσαφήνιση και διευκρίνιση σημείων της Αναλυτικής Πρόσκλησης της Δράσης και των Παραρτημάτων αυτής.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Συνημμένα:

- Αρχείο συχνών Ερωτήσεων-Απαντήσεων

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Εθνική Αρχή Συντονισμού
- Αρχή Πιστοποίησης
- ΕΦΕΠΑΕ
- ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας
- ΕΥΚΕ
- ΕΥΣΣΑΕ

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Διοικητή ΕΥΔΑΜ
- Προϊστάμενο Διαχειριστικής Αρχής ΕΣΠΑ ΔΑΜ
- Προϊστάμενοι Μονάδων Α1, Α2, Β1, Β2 & Γ ΔΑ ΕΣΠΑ-ΔΑΜ

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ – ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Για τη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στο Δήμο Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021 – 2027.

1. **Ερώτηση:** Σχετικά με τα βαθμολογούμενα κριτήρια και ειδικά με το κριτήριο Γ «Αξιολόγηση του Φορέα του επενδυτικού σχεδίου σχετικά με την εμπειρία των μετόχων», αν ο υπό σύσταση φορέας έχει μέτοχο νομικό πρόσωπο, το οποίο είναι καινούργια εταιρεία καθώς επίσης ο μέτοχος του Νομικού προσώπου έχει ειδική επαγγελματική εμπειρία άνω των 10 ετών, στη βαθμολογία θα βαθμολογηθεί η νέα εταιρεία ως μέτοχος της υπό σύστασης ή μπορεί να βαθμολογηθεί και ο μέτοχος του νομικού προσώπου ο οποίος έχει τη δεκαετή εμπειρία και μπορεί να λάβει τους σχετικούς βαθμούς;

Απάντηση:

Η αξιολόγηση του κριτηρίου Γ αφορά τους τρεις μεγαλύτερους μετόχους/εταίρους. Εφόσον πρόκειται για νομικό πρόσωπο αξιολογείται η εμπειρία του νομικού προσώπου βάσει των νομιμοποιητικών εγγράφων της (καταστατικό κλπ). Για περιπτώσεις εταιριών αλλοδαπής δύναται να γίνουν δεκτά δικαιολογητικά όπως το καταστατικό μαζί με άλλα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν ότι είναι ενεργή. Τα προαναφερόμενα έγγραφα σε περίπτωση που δεν είναι στην Αγγλική πρέπει να είναι μεταφρασμένα στην Ελληνική.

2. **Ερώτηση:** Σύμφωνα με το κεφ. 4 της πρόσκλησης «Όροι και Προϋποθέσεις Συμμετοχής Δικαιούχων», σημείο α/α 25, αναφέρεται οι Δικαιούχοι πρέπει «Να δεσμευτούν ότι, μέχρι την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης, θα προχωρήσουν στη δημιουργία ελάχιστου αριθμού νέων θέσεων εξαρτημένης εργασίας (ΕΜΕ), οι οποίες, για τις νέες επιχειρήσεις, θα είναι πρόσθετες αυτών που διέθεταν το τελευταίο 12μηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, και η αύξηση αυτή θα διατηρηθεί για τουλάχιστον 5 έτη μετά την τελική εκταμίευση της επιχορήγησης.». Με τον όρο «τελευταίο 12μηνο» νοείται το προηγούμενο πλήρες ημερολογιακό έτος (δηλαδή το 2024) ή το πραγματικό δωδεκάμηνο (πχ για υποβολή αίτησης τον Φεβρουάριο του 2025, το 12μηνο είναι από Φεβρουάριο 2024 έως και Ιανουάριο 2025);

Απάντηση:

Με τον όρο τελευταίο 12μηνο νοείται το πραγματικό 12μηνο πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή στο παράδειγμα για αίτηση που θα υποβληθεί τον Φεβρουάριο του 2025, το τελευταίο 12μηνο υπολογίζεται από τον Φεβρουάριο του 2024 έως και τον Ιανουάριο του 2025.

3. **Ερώτηση:** Όσον αφορά τα δικαιολογητικά του παραρτήματος ΙΙΙ (Δικαιολογητικά υποβολής/ένταξης) και ειδικότερα για το σημείο 10.3 για τα στοιχεία συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων «Στοιχεία προσωπικού για τις χρήσεις 2022, 2023 & 2024» δύναται να υποβληθούν μόνο τα απαραίτητα ώστε να αποδεικνύεται ότι η επιχείρηση είναι μεγάλη (>250 ΕΜΕ); Πχ εφόσον ή ίδια η αιτούσα απασχολεί άνω των 250 ΕΜΕ, δύναται να μην υποβάλει κανένα στοιχείο απασχόλησης για τις συνδεδεμένες/συνεργαζόμενες επιχειρήσεις;

Απάντηση:

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στοιχεία απασχόλησης των συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων απαιτούνται αποκλειστικά για τον έλεγχο του μεγέθους, δύναται να υποβάλλονται μόνο για την/τις επιχειρήσεις με τις οποίες συμπληρώνεται το όριο των 250 ΕΜΕ.

4. **Ερώτηση:** Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης υπάρχει υποχρέωση υποβολής εγγράφου αδειοδότησης;
- Απάντηση:**
Για τις νέες επιχειρήσεις η υποχρέωση αδειοδοτικού εγγράφου αφορά σε έναν από τους ΚΑΔ που διαθέτει η επιχείρηση, εφόσον υπάρχει σχετική απαίτηση. Σε περίπτωση που επιχείρηση διαθέτει ΚΑΔ για τους οποίους απαιτείται έγγραφο αδειοδότησης και ΚΑΔ για τους οποίους δεν απαιτείται, θα πρέπει να υποβάλλει υποχρεωτικά τουλάχιστον ένα αδειοδοτικό έγγραφο.
5. **Ερώτηση:** Υφιστάμενη επιχείρηση με 2 εταίρους προτίθεται να υποβάλει αίτηση επενδυτικού σχεδίου. Δύναται να υποβάλει αίτηση και ως υπό σύσταση επιχείρηση με τους ίδιους εταίρους σε διαφορετικό τόπο υλοποίησης;
- Απάντηση:**
Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί με την προϋπόθεση να μη συμμετέχει σε παραπάνω από ένα (1) επενδυτικό σχέδιο που να αφορά υπό σύσταση επιχείρηση, ίδιος φορέας επένδυσης (επιχείρηση / μέτοχος / εταίρος / ιδιοκτήτης).
6. **Ερώτηση:** Σύμφωνα με την πρόσκληση για την κατηγορία Δαπάνες προσωπικού «Οι επιχορηγούμενες ΕΜΕ πρέπει να είναι πρόσθετες ως προς τις ΕΜΕ της επιχείρησης που αυτή διέθετε το δωδεκάμηνο που προηγείται του μήνα υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (μέσος όρος δωδεκαμήνου). Ο έλεγχος των πρόσθετων ΕΜΕ γίνεται σε χρονολογικό διάστημα ακέραιων (ολόκληρων) μηνών και το διάστημα αυτό επιλέγεται από την δικαιούχο επιχείρηση». Πως ελέγχεται αν οι επιχορηγούμενες θέσεις εργασίας είναι πρόσθετες ή όχι;
- Απάντηση:**
Ο έλεγχος γίνεται για το διάστημα επιχορήγησης της/των νέων θέσεων εργασίας σε σχέση με το 12μηνο που προηγείται της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Προκειμένου να είναι πρόσθετες οι νέες θέσεις εργασίας πρέπει να ισχύει ο τύπος: ΕΜΕ διαστήματος επιχορήγησης - ΕΜΕ 12μηνου πριν την υποβολή >= Αιτούμενων προς επιχορήγηση νέων θέσεων εργασίας σε ΕΜΕ.
7. **Ερώτηση:** Σύμφωνα με την πρόσκληση για την κατηγορία δαπάνη 02.23 (Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή) αναφέρεται ως προϋπόθεση «Η εγκατάσταση να πραγματοποιείται σε πρόσφατα εγκατεστημένη ή ανακαινισμένη δυναμικότητα παραγωγής». Αυτό σημαίνει ότι η εγκατάσταση θα πρέπει να είναι νέα (δηλαδή να μη προϋπήρχε φ/β εγκατάσταση) και άρα απαγορεύεται η επέκταση υφιστάμενου σταθμού φ/β που ήδη λειτουργεί στην επιχείρηση ή ότι απαγορεύεται η αντικατάσταση του ήδη υπάρχοντος εξοπλισμού (πχ φ/β πάνελ, βάσεις στήριξης κλπ.);
- Απάντηση:**
Ο εκσυγχρονισμός (αναβάθμιση ή ανακαίνιση) μιας υφιστάμενης μονάδας μπορεί να είναι επιλέξιμος για επενδυτική ενίσχυση εάν η επένδυση αφορά σημαντικά τμήματα της μονάδας και παρατείνει την αναμενόμενη διάρκεια ζωής της μονάδας. Αντίθετα, οι εργασίες συντήρησης και η αντικατάσταση μικρών εξαρτημάτων της εγκατάστασης, τα οποία συνήθως αντικαθίστανται κατά τη διάρκεια της

αναμενόμενης διάρκειας ζωής της εγκατάστασης, δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για απαλλασσόμενη κοινοποίηση επενδυτική ενίσχυση. Αντίστοιχα και η επέκταση ενός υφιστάμενου σταθμού δύναται να είναι επιλέξιμη εφόσον πληροί τα ανωτέρω.

8. **Ερώτηση:** Για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής, απαιτείται σύμφωνα με το σημείο 16.1 του παραρτήματος ΙΙΙ, «Τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των φυσικών προσώπων και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου ημερολογιακού μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Το ποσό που γίνεται αποδεκτό είναι το μικρότερο από τα δύο παραπάνω». Ποια είναι η ημερομηνία που πρέπει να φέρουν οι βεβαιώσεις για τα διαθέσιμα υπόλοιπα;

Απάντηση:

Η ημερομηνία των βεβαιώσεων για τα διαθέσιμα υπόλοιπα δύναται να είναι από την 1η μέρα του μηνά έως και την προηγούμενη μέρα που υποβάλλεται η αίτηση χρηματοδότησης. Για παράδειγμα, για υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στις 20/02/2025, η/οι βεβαιώσεις πρέπει να φέρουν ημερομηνία από 1 έως και 19/02/2025 για το υπόλοιπο ημέρας. Αντίστοιχα πρέπει να αναφέρεται το μέσο διαθέσιμο υπόλοιπο του ίδιου λογαριασμού για τον προηγούμενο μήνα (Ιανουάριος 2025). Σε περίπτωση χρήσης περισσότερων του ενός λογαριασμού, οι βεβαιώσεις θα πρέπει να αναφέρουν όλες την ίδια ημερομηνία διαθέσιμων υπολοίπων ή και αποτίμησης αξιών.

9. **Ερώτηση:** Τυπική προϋπόθεση της δράσης είναι η αύξηση της απασχόλησης κατά την διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, η οποία είναι ανάλογη της ΔΧ του έργου. Δύναται η πρόσθετη θέση να επιδοτείται από άλλο πρόγραμμα;

Απάντηση:

Η πρόσθετη ΕΜΕ δύναται να επιδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα εφόσον δεν αποτελεί και επιδοτούμενη δαπάνη στο επενδυτικό σχέδιο.

10. **Ερώτηση:** Στο πλαίσιο κάλυψης ίδιας συμμετοχής, μπορούν να χρησιμοποιηθούν βεβαιώσεις τραπεζών από ξένα τραπεζικά ιδρύματα;

Απάντηση:

Για την απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής γίνονται αποδεκτά όλα τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία λειτουργούν νόμιμα στην χώρα εγκατάστασής τους. Εξαιρούνται τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα Ρωσικών και Λευκορωσικών συμφερόντων κατά το πνεύμα των ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ (ΕΕ) αριθ. 833/2014 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 31ης Ιουλίου 2014 & αριθ. 765/2006 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 18 ης Μαΐου 2006, καθώς και μεταγενέστερων περιοριστικών μέτρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά της Ρωσίας, μεταξύ των οποίων κυρώσεις κατά ατόμων, οικονομικές κυρώσεις και διπλωματικά μέτρα για λόγους που σχετίζονται με την Ουκρανία (Πηγή: Επίσημος Ιστότοπος του Συμβουλίου της Ε.Ε. και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/sanctions/restrictive-measures-against-russia-overukraine>), που έχουν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό των σχετικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων από το σύστημα διατραπεζικών συναλλαγών SWIFT.

11. **Ερώτηση:** Σύμφωνα με την προσκλήσεις τα άυλα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία ενισχύονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 «πρέπει να αγοράζονται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς από τρίτους που δεν έχουν σχέση με τον αγοραστή». Πως ερμηνεύεται το συγκεκριμένο εδάφιο;

Αφορά μόνο τις συνδεδεμένες/συνεργαζόμενες επιχειρήσεις ή και οποιαδήποτε σχέση ενός φυσικού/νομικού προσώπου εταίρου/μετόχου της αιτούσας με τον προμηθευτή;

Απάντηση:

Η απόκτηση άυλων στοιχείων ενεργητικού τα οποία ενισχύονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καν. ΕΕ 651/2014, γίνεται από προμηθευτές που δεν έχουν καμία εταιρική/μετοχική σχέση με τον δικαιούχο. Αποκλείονται επίσης προμηθευτές με τους οποίους το φυσικό/νομικό πρόσωπο εταίρου/μετόχου της αιτούσας δεν έχει μεν συμμετοχή στο εταιρικό/μετοχικό κεφάλαιο αλλά εμπλέκονται στη διαχείριση (πχ μέλος ΔΣ, διαχειριστής, νόμιμος εκπρόσωπος κλπ.) όπως προκύπτει από τα νομιμοποιητικά έγγραφα του προμηθευτή. Αντίστοιχα, εξαιρούνται και συγγενικές/οικογενειακές σχέσεις μεταξύ δικαιούχου και προμηθευτή.

12. **Ερώτηση:** Επιχείρηση θα υποβάλλει αίτηση στη δράση για την ίδρυση υποκαταστήματος. Οι δαπάνες θα υλοποιηθούν αποκλειστικά στο υποκατάστημα. Έχει συνάψει μισθωτήριο συμβόλαιο βετούς διάρκειας. Απαιτείται, πριν την υποβολή της αίτησης, να γίνει και φορολογική έναρξη του υποκαταστήματος;

Απάντηση:

Η ύπαρξη μισθωτηρίου ακινήτου για επένδυση σε νέα εγκατάσταση αναιρεί τον χαρακτήρα κινήτρου που προβλέπεται ως τυπική προϋπόθεση στη Δράση, κατά συνέπεια το σχέδιο θα θεωρηθεί μη επιλέξιμο (ανεξαρτήτως αν έχει γίνει έναρξη υποκαταστήματος στη ΔΟΥ). Εξαιρείται μόνο η περίπτωση που στο μισθωτήριο αναφέρεται ρητά ότι θα έχει ισχύ μόνο σε περίπτωση έγκρισης στη Δράση. Εναλλακτικά, μπορεί να υποβληθεί ιδιωτικό συμφωνητικό για την πρόθεση μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης, στην οποία θα αναφέρονται οι όροι αυτής (με αναφορά στο ότι η ισχύς του θα ενεργοποιηθεί μόνο σε περίπτωση έγκρισης στη Δράση).

13. **Ερώτηση:** Στο νέο αναπτυξιακό νόμο 4887/2022 υπάρχουν «Πρότυπα Κόστη» τόσο για τις επενδύσεις στον Τουρισμό όσο και στη Μεταποίηση. Τα πρότυπα αυτά έχουν εφαρμογή και στις Δράσεις (ΓΑΚ) του Προγράμματος ΔΑΜ που αφορούν στον Δήμο Μεγαλόπολης;

Απάντηση:

Τόσο η αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων όσο και η επαλήθευση διενεργείται βάσει των υποβληθέντων από το Δικαιούχο στοιχείων ή και βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων. Κατά συνέπεια, δύναται η ΔΑ/ΕΦ να κάνει χρήση μεταξύ άλλων και των αρχείων με τα «Πρότυπα Κόστη» του Αναπτυξιακού Νόμου για τον έλεγχο του εύλογου κόστους.

14. **Ερώτηση:** Σύμφωνα με την πρόσκληση για την επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης εγκατάστασης «Η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας λόγω του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης.». Ποια μπορούν να θεωρηθούν ως επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης;

Απάντηση:

Ως επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης τα οποία δηλώνουν την υφιστάμενη ικανότητα της εγκατάστασης, μπορούν να θεωρηθούν όσα στοιχεία μπορούν να εξαχθούν από επίσημα έγγραφα των αρμόδιων φορέων που πιστοποιούν τη δυναμικότητα της υφιστάμενης μονάδας, όπως πχ άδεια λειτουργίας σε ισχύ, γνωστοποίηση λειτουργίας ή οποιοδήποτε επίσημο έγγραφο κρίνεται ότι μπορεί να τεκμηριώσει την υφιστάμενη παραγωγική ικανότητα της μονάδας. Η πρόσθετη παραγωγική ικανότητα θα τεκμηριωθεί στα πλαίσια της οικονομοτεχνικής μελέτης, σύμφωνα με το Παράρτημα II: ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ της αναλυτικής πρόσκλησης της Δράσης.

15. **Ερώτηση:** Σύμφωνα με την πρόσκληση οι Δικαιούχοι οφείλουν «να μην συστεγάζονται κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από την άλλη επιχείρηση». Επιχείρηση που θα κάνει αίτηση στη Δράση και στην εγκατάσταση της, συστεγάζεται ατομική επιχείρηση του μετόχου του φορέα, αν ο φορέας αποδείξει ότι η ατομική επιχείρηση έχει διακριτό χώρο μέσα στην εγκατάσταση και δεν θα κάνει χρήση του εξοπλισμού ή και του λογισμικού της ενισχυόμενης επένδυσης, υπάρχει περίπτωση αποκλεισμού από τη Δράση;

Απάντηση:

Στην περίπτωση που η έδρα της ατομικής επιχείρησης βρίσκεται στην ίδια διεύθυνση με την αιτούσα επιχείρηση, θα πρέπει να τεκμηριωθεί επαρκώς ότι δεν υφίσταται συστέγαση. Ο φορέας της επένδυσης θα πρέπει να αποδείξει ότι η ατομική επιχείρηση λειτουργεί σε διακριτό χώρο για τον οποίο διαθέτει μισθωτήριο ή τίτλους ιδιοκτησίας, διαφορετική ηλεκτροδότηση και οποιοδήποτε στοιχείο τεκμηριώνει ότι οι δύο επιχειρήσεις λειτουργούν σε διακριτούς χώρους. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί συστέγαση ή δεν τεκμηριωθεί επαρκώς η μη ύπαρξη συστέγασης σε οποιοδήποτε στάδιο, το έργο δύναται να οδηγηθεί σε απένταξη.

16. **Ερώτηση:** Δύναται να χρηματοδοτηθούν επενδύσεις που θα υλοποιηθούν στην επιλεγμένη γεωγραφική περιοχή αλλά η μητρική εταιρία θα εδρεύει εκτός αυτής της περιοχής; Για παράδειγμα εταιρία με έδρα την Αθήνα και αντικείμενο στον τομέα της φαρμακευτικής, μπορεί να ιδρύσει logistics center ως υποκατάστημα στην Μεγαλόπολη;

Απάντηση:

Υφιστάμενη επιχείρηση με έδρα εκτός του Δήμου Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης, μπορεί να υποβάλει αίτηση χρηματοδότησης, εφόσον το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε υποκατάστημα που θα δημιουργηθεί αποκλειστικά εντός μιας περιοχής του Δήμου Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης.

17. **Ερώτηση:** Ο φορέας της επένδυσης έχει αποφασίσει για την τεκμηρίωση της κάλυψης διαθέσιμων κεφαλαίων του επενδυτικού σχεδίου που θα υποβάλει, να κάνει χρήση της αύξησης κεφαλαίου με νέες εισφορές μετόχων. Σε περίπτωση που ένας από τους μετόχους είναι Νομικό Πρόσωπο και η αύξηση θα προέρχεται από υφιστάμενα διαθέσιμα αυτού, ως υφιστάμενα διαθέσιμα του Νομικού Προσώπου μπορούν να ληφθούν υπόψη τα κέρδη εις νέον όπως θα εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ή θα ληφθούν υπόψη μόνο τα τραπεζικά διαθέσιμα όπως θα εμφανίζονται στο ισοζύγιο ή και τα δύο μαζί;

Είναι αποδεκτό η τεκμηρίωση της κάλυψης των διαθεσίμων κεφαλαίων του επενδυτικού σχεδίου να είναι μόνο από το Νομικό Πρόσωπο ασχέτως συμμετοχής του στο μετοχικό κεφάλαιο του φορέα της επένδυσης;

Απάντηση:

Σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ, σημείο α/α 16 (Δικαιολογητικά Εξασφάλισης Ιδιωτικής Συμμετοχής του Επενδυτικού Σχεδίου) για μετόχους/εταίρους του φορέα που είναι Νομικά Πρόσωπα, η τεκμηρίωση ύπαρξης διαθέσιμων κεφαλαίων δύναται να γίνει είτε με υφιστάμενα διαθέσιμα είτε με νέες εισφορές. Κατά συνέπεια, δύναται να δηλωθεί ως τρόπος τεκμηρίωσης τόσο τυχόν κέρδη εις νέον όπως εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις έτους 2023 του εταίρου/μετόχου νομικού προσώπου όσο και τυχόν ταμειακά διαθέσιμα. Εξετάζονται τα υφιστάμενα διαθέσιμα των μετόχων (νομικών προσώπων) όπως αποτυπώνονται στις Οικονομικές καταστάσεις (Ισολογισμό) της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και στο αντίστοιχο οριστικό Ισοζύγιο της ίδιας χρήσης και η επάρκεια

των διαθεσίμων αυτών σε σχέση με τα κεφάλαια που απαιτούνται για την αύξηση κεφαλαίου του φορέα (στο ποσό που αναλογεί στο μέτοχο – νομικό πρόσωπο) για την κάλυψη των ιδίων κεφαλαίων με νέες εισφορές του χρηματοδοτικού σχήματος της επένδυσης. Η επάρκεια των διαθεσίμων των μετόχων – νομικών προσώπων, τεκμηριώνεται είτε με βάση τη θετική ρευστότητα της επιχείρησης όπως προσδιορίζεται στις οικονομικές καταστάσεις για το 2022 (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μετά την αφαίρεση του εν λόγω ποσού), είτε με βάση τα ταμειακά διαθέσιμα της επιχείρησης όπως απεικονίζονται στο οριστικό ισοζύγιο (λογ.34, 38), εφόσον το ύψος τους είναι τουλάχιστον ίσο με το ποσό που θα πρέπει να εισφέρει η εταιρία/μέτοχος για την αύξηση κεφαλαίου του φορέα.

18. **Ερώτηση:** Μπορεί να επιδοτηθεί η αγορά ακινήτου το οποίο ανήκει σε επιχείρηση που βρίσκεται υπό πτώχευση; Το συγκεκριμένο ακίνητο το διαχειρίζεται πλέον τράπεζα.

Απάντηση:

Σύμφωνα με την αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης δεν είναι επιλέξιμη η αγορά οικοπέδων, γηπέδων, κτηρίων και αγροτεμαχίων.

19. **Ερώτηση:** Νέα επιχείρηση θα μπορούσε να προχωρήσει σε αλλαγή της μετοχικής σύνθεσης και αλλαγή της νομικής μορφής από Α.Ε σε Μονοπρόσωπη Α.Ε πριν την υποβολή της αίτησης; Η νέα τροποποιημένη μετοχική σύνθεση θα παραμείνει σταθερή και δεν θα μεταβληθεί τουλάχιστον κατά 51% της αρχικής κατά την διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης όπως ορίζει η πρόσκληση.

Απάντηση:

Δεν υπάρχει περιορισμός/απαγόρευση στην Πρόσκληση για αλλαγές νομικής μορφής ή/και μετοχικής σύνθεσης πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί τροποποίηση στο διάστημα από την υποβολή της πρότασης έως και την έκδοση της απόφαση έγκρισης, εξετάζεται εξ' αρχής και η τήρηση του συνόλου των όρων ένταξης. Επιπλέον, σύμφωνα και με την παράγραφο 13.5 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ / ΜΕΤΟΧΙΚΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ της Πρόσκλησης της δράσης, αιτήματα τροποποίησης εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης κατά τη διάρκεια υλοποίησης γίνονται αποδεκτά, υπό τους εξής όρους:

- i. Παραμένει σταθερό και δεν μεταβάλλεται τουλάχιστον το 51% της αρχικά εγκεκριμένης μετοχικής/εταιρικής σύνθεσης του φορέα της επένδυσης, δηλαδή οι μετοχές/τα εταιρικά μερίδια που μεταβιβάζονται δεν δύναται να ξεπερνούν το 49%. Σημειώνεται ότι η τήρηση της ανωτέρω προϋπόθεσης εξετάζεται σε κάθε αίτημα τροποποίησης εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης, σε σχέση με την αρχικά εγκεκριμένη (στο πλαίσιο της αξιολόγησης) εταιρική/μετοχική σύνθεση του φορέα της επένδυσης.
- ii. Η επαναξιολόγηση βάσει της νέας εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης δεν οδηγεί σε μείωση της βαθμολογίας που έλαβε η επιχείρηση κατά την ένταξη, με αποτέλεσμα είτε να πέφτει κάτω από την βάση εισαγωγής (65) είτε κάτω από την βαθμολογία του τελευταίου εγκεκριμένου έργου στον πίνακα κατάταξης και
- iii. Τεκμηριώνεται από τον δικαιούχο η σκοπιμότητα του αιτήματος.

20. **Ερώτηση:** Στην κατηγορία των κτιριακών δαπανών είναι επιλέξιμη η εγκατάσταση οικίσκων τύπου prefab για χρήση έδρας/γραφείων της εταιρίας μας; Ο κάθε οικίσκος συν αρμολογείται στο οικόπεδο της εγκατάστασης και τα τμήματα του είναι προκατασκευασμένα. (όχι τύπου isobox).

Απάντηση:

Η εγκατάσταση προκατασκευασμένων κτηρίων δύναται να είναι επιλέξιμη υπό τις εξής προϋποθέσεις:

- i. τα κτήρια να αποτελούνται από συναρμολογούμενα και αποσυναρμολογούμενα δομικά στοιχεία που τοποθετούνται σε σταθερή βάση και για τα οποία έχουν εκδοθεί όλες οι απαιτούμενες άδειες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
- ii. τα κτήρια να μην αφορούν σε προσωρινές κατασκευές οι οποίες τοποθετούνται και απομακρύνονται σε λυόμενα μέρη και εξυπηρετούν συγκεκριμένο σκοπό για ένα χρονικό διάστημα.

21. **Ερώτηση:** Νέα μεγάλη επιχείρηση που συστάθηκε το πρώτο τρίμηνο του 2023, και η οποία διαθέτει έγκριση εγκατάστασης για ανέγερση βιομηχανίας, δύναται να προσκομιστεί μισθωτήριο ή πρέπει υποχρεωτικά να καταθέσει προσύμφωνο μίσθωσης ακινήτου, στο οποίο θα γίνεται αναλυτική αναφορά στα στοιχεία του ακινήτου (χωροθεσία, τετραγωνικά, ΑΤΑΚ κλπ). Το ερώτημα γίνεται καθώς για την απόκτηση βαθμολογίας ωριμότητας (περιβαλλοντικά - οικοδομικά κλπ) απαιτούνται μισθωτήρια και όχι προσύμφωνα. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να διευκρινιστεί αν η μίσθωση αγροτεμαχίου ή αγροτεμαχίων αίρει το χαρακτήρα κινήτρου ή αν αυτό θα είναι επιτρεπτό από την πρόσκληση σε περίπτωση αγροτεμαχίων - γηπέδων.

Απάντηση:

Σύμφωνα με το αρ. 6 του Καν. ΕΕ 651/2014: «Θεωρείται ότι οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα». Σύμφωνα με τον ορισμό του αρ. 2 παρ. 23 του Καν. ΕΕ 651/2014: ««έναρξη των εργασιών»: το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών». Με βάση τα ανωτέρω αφού η αγοράς γης δεν θεωρείται έναρξη εργασιών αντίστοιχα και η μίσθωση γης δεν θεωρείται έναρξη εργασιών και άρα δεν επηρεάζει τον χαρακτήρα κινήτρου.

22. **Ερώτηση:** Εμπειρία που έχει αποκτηθεί σε χώρα του εξωτερικού με ποια έγγραφα αποδεικνύεται;

Απάντηση:

Για την τεκμηρίωση του κριτηρίου Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΡΕΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ και συγκεκριμένα για τα βαθμολογούμενα κριτήρια Γ.1 Επαγγελματική εμπειρία εταίρων / μετόχων της επιχείρησης που είναι συναφής με τον τομέα δραστηριότητας της επένδυσής και Γ.2 Γενική επαγγελματική εμπειρία εταίρων / μετόχων της επιχείρησης, θα πρέπει να προσκομιστούν στοιχεία από αντίστοιχους ασφαλιστικούς ή άλλους αρμόδιους φορείς του εξωτερικού στα οποία θα τεκμηριώνεται η ειδική ή γενική επαγγελματική εμπειρία. Επιπλέον των ανωτέρω μπορεί να προσκομισθεί οποιοδήποτε άλλο στοιχείο τεκμηριώνει τη δηλωθείσα επαγγελματική εμπειρία (όπως βεβαιώσεις εργοδοτών για το χρονικό διάστημα και την ειδικότητα της απασχόλησης με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή).

23. **Ερώτηση:** Στο παράρτημα με τα δικαιολογητικά υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης περιλαμβάνονται τα "Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης" το οποίο αποτελεί και βαθμολογούμενο κριτήριο. Σε περίπτωση που η αιτούσα επιχείρηση δεν διαθέτει τίτλο

κτίσης ή προσύμφωνο μίσθωσης, δύναται να μην υποβάλει αντίστοιχο δικαιολογητικό, χωρίς φυσικά να λάβει βαθμολογία;

Απάντηση:

Τα στοιχεία τεκμηρίωσης του τύπου εγκατάστασης αποτελούν αμιγώς βαθμολογικό κριτήριο και όχι τυπικό δικαιολογητικό. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση μη υποβολής σχετικών δικαιολογητικών δεν απορρίπτεται η αίτηση, αλλά δε λαμβάνει βαθμολογία στο αντίστοιχο υποκριτήριο.

24. **Ερώτηση:** Νέα επιχείρηση ΕΠΕ προτίθεται να υποβάλει πρόταση χρηματοδότησης. Στην επιχείρηση συμμετέχει με 70% μία Ανώνυμη Εταιρία και με 30% ένα φυσικό πρόσωπο. Όσον αφορά την τεκμηρίωση απόδειξης διαθεσιμότητας κεφαλαίων για την υλοποίηση της επένδυσης υπάρχουν τα εξής ερωτήματα: Δύναται η Ανώνυμη Εταιρία να αποδείξει τη διαθεσιμότητα κεφαλαίων για το 50% του συνολικού κόστους της επένδυσης (λαμβάνοντας της μέγιστη βαθμολογία στο υποκριτήριο) ως εταίρος, με την υποβολή τραπεζικού εγγράφου λογαριασμού όψεως της, με υπόλοιπο ημέρας και μέσο υπόλοιπο προηγούμενου μήνα; Κατά την υλοποίηση του έργου είναι δεσμευτική η ως άνω τεκμηρίωση για την αύξηση κεφαλαίου; Πχ δύναται κατά την ολοκλήρωση του έργου η αύξηση κεφαλαίου να γίνει βάσει της συμμετοχής των δύο εταίρων (Ανώνυμη Εταιρία και φυσικό πρόσωπο) και όχι αποκλειστικά από την Ανώνυμη Εταιρία από την οποία τεκμηριώθηκε στο 100% η διαθεσιμότητα κεφαλαίων κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης;

Απάντηση:

Σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ σημείο 16, για την περίπτωση που οι μέτοχοι/εταίροι του φορέα είναι Νομικά Πρόσωπα, για την τεκμηρίωση ύπαρξης διαθέσιμων κεφαλαίων που προέρχεται από νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων του, υποβάλλονται:

- Απόφαση Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) του μετόχου/εταίρου για συμμετοχή στην τεκμηρίωση της ίδιας συμμετοχής του φορέα στο πλαίσιο της υποβολής αίτησης χρηματοδότησης, από τον φορέα της επένδυσης, στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στο Δήμο Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» στην οποία θα γίνεται αναφορά στον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου (μόνο για επιχειρήσεις που σύμφωνα με το καταστατικό τους έχουν Γενική Συνέλευση).
- Ισολογισμός – αποτελέσματα χρήσης, των μετόχων/εταίρων που είναι νομικά πρόσωπα, της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης για μετόχους/εταίρους που τηρούν βιβλία Γ΄ Κατηγορίας ή για μετόχους/εταίρους που τηρούν βιβλία Β΄ κατηγορίας, καταρτισθείς προς τούτο ισολογισμός της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας.
- Οριστικό ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης των μετόχων/εταίρων που έχουν νομική μορφή.
- Ισοζύγιο (τουλάχιστον 2θμιας ανάλυσης) του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, υπογεγραμμένο από το λογιστή και το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας.

Κατά συνέπεια, η τεκμηρίωση ύπαρξης διαθέσιμων κεφαλαίων για εταίρο/μέτοχο νομικό πρόσωπο τεκμηριώνεται είτε με βάση τη θετική ρευστότητα της επιχείρησης (εταίρο/μέτοχο) όπως προσδιορίζεται στις οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης (κυκλοφορούν ενεργητικό μείον βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις μετά την αφαίρεση του εν λόγω ποσού), είτε με βάση τα ταμειακά διαθέσιμα της επιχείρησης όπως απεικονίζονται στο οριστικό ισοζύγιο (λογ.34, 38), εφόσον το ύψος τους είναι τουλάχιστον ίσο με το ποσό που θα πρέπει να

εισφέρει η μέτοχος για την αύξηση κεφαλαίου του φορέα. Δεν απαιτείται η υποβολή τραπεζικής βεβαίωσης του λογαριασμού όψεως της εταιρίας που είναι εταίρος/μέτοχος.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος, προκειμένου να τεκμηριωθεί η δυνατότητα κάλυψης της ίδιας συμμετοχής του φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου, κατά το στάδιο της υλοποίησης, εξετάζεται μόνο η ύπαρξη ή μη των απαιτούμενων ποσών (είτε π.χ. μέσω των τραπεζικών βεβαιώσεων που αναφέρουν τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών εάν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα είτε π.χ. μέσω οικονομικών καταστάσεων της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης εάν πρόκειται για νομικά πρόσωπα). Εάν αυτό το δεδομένο υφίσταται, ο ΕΦ/ΕΥΔΑΜ μπορεί να προχωρήσει στην αποδοχή της τεκμηρίωσης αυτού του στοιχείου ελέγχου, ανεξάρτητα εάν η κάλυψη του απαιτούμενου ποσού προκύπτει από τις εισφορές ενός ή πάντως λιγότερων εταίρων (φυσικών ή νομικών προσώπων) που μετέχουν στον φορέα της επένδυσης και που πάντως δεν αντιστοιχεί στην υπάρχουσα μετοχική σύνθεσή του. Εξυπακούεται ότι τα, ως άνω, δηλωθέντα από τον φορέα της επένδυσης θα πρέπει αργότερα να υλοποιηθούν και η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου να συντελεστεί κατ' αυτόν τον τρόπο με την παράλληλη μεταβολή της μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας, η οποία θα γνωστοποιηθεί μέσω υποβολής σχετικού αιτήματος τροποποίησης.

25. **Ερώτηση:** Στο πλαίσιο της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στον Δήμο Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021 – 2027., δύναται επιχείρηση να επενδύσει σε 2 επιλέξιμους ΚΑΔ με τον έναν να αφορά σε επέκταση και τον δεύτερο σε ίδρυση παραγωγικής μονάδας;

Απάντηση:

Δεν υπάρχει περιορισμός ως προς την επιλογή αποκλειστικά ενός ΚΑΔ και ενός είδους αρχικής επένδυσης, οπότε καταρχάς είναι δυνατή η υποβολή αίτησης σε δύο διακριτούς ΚΑΔ με διαφορετικό είδος αρχικής επένδυσης, λαμβάνοντας υπόψη ότι τηρούνται οι τυπικές προϋποθέσεις της Δράσης. Επισημαίνεται ότι στην οικονομοτεχνική μελέτη πρέπει να γίνει ξεχωριστή αναφορά σε κάθε διακριτή επένδυση (ανά ΚΑΔ και είδος αρχικής επένδυσης).

26. **Ερώτηση:** Επιχείρηση επιθυμεί να υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης για την υλοποίηση επενδυτικού σχεδίου που αφορά σε δημιουργία νέας εγκατάστασης που περιλαμβάνει:

1. Κατασκευή νέου Κτιρίου και
2. Προμήθεια μηχανολογικού και παραγωγικού εξοπλισμού

Παρακαλούμε να μας γνωρίσετε αν ο ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός της εγκατάστασης κλιματισμού του υπό κατασκευή κτιρίου συμπεριλαμβάνεται στην κατηγορία δαπανών 02.20 ως μηχανολογικός εξοπλισμός.

Απάντηση:

Σε ότι αφορά την δαπάνη για εγκατάσταση κλιματισμού, αυτή θα πρέπει να καταχωρηθεί διακριτά ανάλογα με το αν περιλαμβάνει και κτιριακές παρεμβάσεις ή όχι. Συγκεκριμένα, το μέρος της δαπάνης το οποίο αποτελεί ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό (π.χ. αντλία θερμότητας) καταχωρείται στην υποκατηγορία «02.20 - Παραγωγικός & Μηχανολογικός Εξοπλισμός». Εφόσον η συγκεκριμένη δαπάνη αφορά και σε κτιριακές παρεμβάσεις (π.χ. αεραγωγοί), τότε αυτές θα πρέπει να καταχωρηθούν στην υποκατηγορία «03.13 - Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος».

27. **Ερώτηση:** Ποια είναι τα απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής για την τεκμηρίωση διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης σε περίπτωση που η επένδυση αφορά σε νέα εγκατάσταση σε μη ιδιόκτητο χώρο;

Απάντηση:

Για ίδρυση νέας εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο της επιχείρησης επισυνάπτονται προσύμφωνα αγοράς ή μίσθωσης ακινήτου τα οποία θα πρέπει να μην αποτελούν ανάληψη υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση, δηλαδή να αναφέρουν ότι συντάσσονται για την υποβολή της συγκεκριμένης αίτησης χρηματοδότησης και η αγορά ή η μίσθωση θα προχωρήσει μόνο εφόσον η αίτηση εγκριθεί. Εναλλακτικά, γίνονται αποδεκτά και σχετικά προσύμφωνα ή συμφωνητικά μίσθωσης στα οποία θα προβλέπεται ότι θα ισχύουν μόνο σε περίπτωση που η επιχείρηση ενταχθεί στη δράση, ενώ σε περίπτωση μη ένταξης παύει η ισχύς τους. Τα εν λόγω συμφωνητικά δε συνιστούν ανάληψη υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση και είναι αποδεκτά. Στην περίπτωση των προσύμφωνων ή συμφωνητικών μίσθωσης, η διάρκεια ισχύος τους πρέπει να είναι διάρκειας τουλάχιστον εννέα (9) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Ειδικά για ανέγερση/επέκταση κτιρίου το συμφωνητικό μίσθωσης πρέπει να είναι διάρκειας τουλάχιστον δώδεκα (12) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης.

28. **Ερώτηση:** Στο πλαίσιο της Πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων παραγωγικών επενδύσεων νέων και υπό σύσταση μεγάλων επιχειρήσεων που υλοποιούνται στον Δήμο Μεγαλόπολης του ΕΣΔΙΜ Μεγαλόπολης, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 2021/1056 για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» του Προγράμματος «Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση» 2021 – 2027., παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για το έτος για το οποίο γίνεται ο έλεγχος της «προβληματικής επιχείρησης».

Απάντηση:

Ο έλεγχος της «προβληματικής επιχείρησης» γίνεται βάσει της τελευταίας κλεισμένης χρήσης πριν από το χρόνο απόκτησης του δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης από τη Δράση (απόφαση έγκρισης). Κατά συνέπεια η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική στα πλαίσια της Δράσης γίνεται για το οικονομικό έτος 2024, τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο ομίλου επιχειρήσεων (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τα σημεία που αναφέρονται αναλυτικά στο παράρτημα ΙΧ (Ορισμός της Προβληματικής Επιχείρησης) των δύο προσκλήσεων για τις Μεγάλες Επιχειρήσεις.

29. **Ερώτηση:** Στην κατηγορία δαπανών 2 (κωδ. ΟΠΣΚΕ 02.23) «Εξοπλισμός για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών και συστημάτων αποθήκευσης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και κάλυψη των ιδίων αναγκών (αυτοπαραγωγή)»

α) η δαπάνη εγκατάστασης net metering είναι επιλέξιμη;

β) μπορεί η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια να διοχετεύεται στο δίκτυο και να συμψηφίζεται με την καταναλισκόμενη ή θα πρέπει η παραγόμενη ενέργεια να προορίζεται αποκλειστικά για την κάλυψη των αναγκών της επιχείρησης;

γ) είναι υποχρεωτική η προμήθεια συστημάτων αποθήκευσης;

Απάντηση:

Λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα του άρθρου 41 του 651/2014 (ΓΑΚ) και συγκεκριμένα το σημείο «1α. Οι επενδυτικές ενισχύσεις για έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας βάσει του παρόντος άρθρου απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108

παράγραφος 3 της Συνθήκης μόνο στον βαθμό που χορηγούνται σε συνδυασμένα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποθήκευσης (μη συνδεδεμένα με τον μετρητή), όταν αμφότερα τα στοιχεία αποτελούν συνιστώσες μιας ενιαίας επένδυσης ή όταν η αποθήκευση συνδέεται με υφιστάμενη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η συνιστώσα της αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75 % της ενέργειάς της από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, σε ετήσια βάση»

α) Η δαπάνη εγκατάστασης net metering είναι επιλέξιμη.

β) Η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια μπορεί και να διοχετεύεται στο δίκτυο ώστε να συμψηφίζεται με την καταναλισκόμενη ενέργεια (αυτοπαραγωγή μέσω ενεργειακού συμψηφισμού). Η διαχείριση των συστημάτων αποθήκευσης (μπαταρίες) αποσκοπεί στη μεγιστοποίηση της ιδιοκατανάλωσης της παραγόμενης από τον Φ/Β σταθμό ενέργειας. Κατά τη λειτουργία του συστήματος (Φ/Β με μπαταρία) η παραγόμενη από τον Φ/Β σταθμό ενέργεια διοχετεύεται πρωταρχικά στις καταναλώσεις του ωφελούμενου. Τυχόν περίσσεια παραγωγής διοχετεύεται στο σύστημα αποθήκευσης έως την πλήρωση αυτού και μόνο όταν αυτή έχει συντελεστεί, μπορεί η διαθέσιμη ενέργεια του Φ/Β να εγχέεται στο δίκτυο. Σε περιόδους που η παραγόμενη από τον Φ/Β σταθμό ενέργεια δεν επαρκεί για την κάλυψη των καταναλώσεων του ωφελούμενου, αυτές καλύπτονται πρωταρχικά με εκφόρτιση του συστήματος αποθήκευσης και δευτερευόντως με απορρόφηση ενέργειας από το δίκτυο.

γ) Η προμήθεια συστημάτων αποθήκευσης είναι υποχρεωτική και επιλέξιμη μόνο όταν συνδυάζεται με την προμήθεια και εγκατάσταση νέων φωτοβολταϊκών σταθμών, αφορούν αποθήκευση ενέργειας παραγόμενης από αυτούς, το σύστημα αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75 % της ενέργειάς του, σε ετήσια βάση, από άμεσα συνδεδεμένες εγκαταστάσεις παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποτελούν στοιχεία μίας ενιαίας επένδυσης.

30. **Ερώτηση:** Όσον αφορά στο κριτήριο Γ. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΡΕΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ που αφορά στην βαθμολόγηση της επαγγελματικής εμπειρίας (συναφούς/γενικής), πως υπολογίζεται το κριτήριο για δυνητικό δικαιούχο με περισσότερους από έναν εταίρους/μετόχους;

Απάντηση:

Σύμφωνα με την αναλυτική πρόσκληση (παράρτημα IV) αξιολογείται η εμπειρία των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων του φορέα της επένδυσης (συναφής για το υποκριτήριο Γ4 και γενική για το υποκριτήριο Γ5)

Οι δείκτες Δ1/Δ2 υπολογίζεται ξεχωριστά για κάθε εταίρο/μέτοχο σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα:

Για συναφή εμπειρία:

Δ1 ≥ 10 έτη: 8 βαθμοί

5 έτη ≤ Δ1 < 10 έτη: 6 βαθμοί

Δ1 < 5 έτη: 2 βαθμοί

Δ1 = 0 έτη: 0 βαθμοί

Για γενική εμπειρία:

$\Delta 2 \geq 10$ έτη: 4 βαθμοί

$5 \text{ έτη} \leq \Delta 2 < 10$ έτη: 2 βαθμοί

$\Delta 2 < 5$ έτη: 1 βαθμοί

$\Delta 2 = 0$ έτη: 0 βαθμοί

Προκειμένου να προκύψει η βαθμολογία των κριτηρίων (Γ4/Γ5) σταθμίζεται η βαθμολογία του κάθε εταίρου/μετόχου (σύμφωνα με τις ανωτέρω κλίμακες) με το ποσοστό συμμετοχής του.

Εάν υπάρχουν λιγότεροι από τρεις (3) εταίροι / μέτοχοι, τότε η βαθμολογία εξάγεται από αυτούς.

Εάν υπάρχουν περισσότεροι από τρεις (3) εταίροι / μέτοχοι, τότε η βαθμολογία προκύπτει από το σταθμισμένο μέσο όρο της βαθμολογίας των τριών (3) μεγαλύτερων σε ποσοστό συμμετοχής εταίρων / μετόχων, υπολογιζόμενος με σχετική αναγωγή του ποσοστού συμμετοχής τους στο εταιρικό/μετοχικό σχήμα.

Παράδειγμα 1:

Εταίρος Α: 60% με συναφή εμπειρία 7 έτη

Εταίρος Β: 20% με συναφή πάνω από 10 έτη

Εταίρος Γ: 20% με συναφή εμπειρία 4 έτη

Σύμφωνα με την κλίμακα για συναφή εμπειρία ο εταίρος Α λαμβάνει 6 βαθμούς, ο εταίρος Β λαμβάνει 8 βαθμούς και ο εταίρος Γ λαμβάνει 2 βαθμούς.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ποσοστά συμμετοχής τους η βαθμολογία του υποκριτηρίου Γ1 υπολογίζεται ως εξής: $(60\% \times 6) + (20\% \times 8) + (20\% \times 2) = 5,6$

Κατά συνέπεια, το κριτήριο Γ1 λαμβάνει βαθμολογία 5,6

Παράδειγμα 2:

Εταίρος Α: 30% με συναφή εμπειρία πάνω από 10 έτη

Εταίρος Β: 10% με συναφή εμπειρία 7 έτη

Εταίρος Γ: 10% με συναφή εμπειρία 4 έτη

Το υπόλοιπο 50% της εταιρικής σύνθεσης αφορά σε εταίρους με ίσα η μικρότερα ποσοστά του 10%.

Σύμφωνα με την κλίμακα για συναφή εμπειρία ο εταίρος Α λαμβάνει 8 βαθμούς, ο εταίρος Β λαμβάνει 6 βαθμούς και ο εταίρος Γ λαμβάνει 2 βαθμούς.

Μετά την αναγωγή των ποσοστών συμμετοχής στο 100%, τα ποσοστά με τα οποία σταθμίζεται η βαθμολογία του κάθε εταίρου διαμορφώνονται ως εξής:

Εταίρος Α: 60%

Εταίρος Β: 20%

Εταίρος Γ: 20%

Η βαθμολογία του υποκριτηρίου Γ1 υπολογίζεται ως εξής: $(60\% \times 8) + (20\% \times 6) + (20\% \times 2) = 6,4$

Κατά συνέπεια, το κριτήριο Γ1 λαμβάνει βαθμολογία 6,4

31. **Ερώτηση:** Επιχείρηση που θα υποβάλλει αίτηση χρηματοδότησης προγραμματίζει παράλληλα να κάνει χρήση, για την υλοποίηση του συγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου, των χρηματοδοτικών εργαλείων της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας τα οποία περιέχουν κρατική ενίσχυση. Δεδομένων των ακόλουθων τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής στις Δράσεις για ΜΜΕ και Μεγάλες:

- η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης για τις δαπάνες που επιχορηγούνται βάσει του άρθρου 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 25% μέσω ιδίων πόρων ή μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης
- η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων, είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης, και ο δυνητικός δικαιούχος έχει υποβάλλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης,

παρακαλούμε να μας διευκρινίσετε τον τρόπο υπολογισμού του ποσού το οποίο δεν πρέπει να περιέχει κρατική ενίσχυση καθώς και το 25% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών.

Σημειώνουμε ότι ο Συνολικός Προϋπολογισμός θα ανέρχεται στα 6.300.000€, ο Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός στα 6.100.000€, ενώ από τα 6.100.000€ που ενισχύονται, δαπάνες ύψους 6.000.000€ ενισχύονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καν. 651/2014.

Απάντηση:

Σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία παρέχονται στο ερώτημα σας, στο πλαίσιο της αίτησης χρηματοδότησης:

- A. θα πρέπει να τεκμηριώσετε ότι η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% των δαπανών που ενισχύονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καν. 651/2014, είτε μέσω ιδίων πόρων ή μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και με μορφή που δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης.

Στην αίτηση χρηματοδότησης την οποία αναφέρατε οι δαπάνες που ενισχύονται σύμφωνα με το άρθρο 14 του Καν. 651/2014 ανέρχονται στα 6.000.000€. Συνεπώς θα πρέπει να τεκμηριώσετε ότι η οικονομική συμμετοχή της επιχείρησης θα ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% των 6.000.000€, δηλαδή 1.500.000€, και ότι αυτό το ποσό προέρχεται είτε από ίδιους πόρους ή από εξωτερική χρηματοδότηση ή οποία δεν περιέχει στοιχεία κρατικής στήριξης.

- B. θα πρέπει να τεκμηριώσετε ότι η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων, είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης. Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών αποτελεί τον Συνολικό Προϋπολογισμό της αίτησης χρηματοδότησης.

Στην αίτηση χρηματοδότησης την οποία αναφέρατε ο Συνολικός Προϋπολογισμός ανέρχεται στα 6.300.000€. Συνεπώς, η επιχείρηση θα πρέπει να τεκμηριώσει ότι η οικονομική συμμετοχή της επιχείρησης θα ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% των 6.300.000€, δηλαδή 1.575.000€, είτε μέσω ιδίων πόρων, είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης.

Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω θα πρέπει να επισυναφθούν στην αίτηση χρηματοδότησης, κατά περίπτωση, τα δικαιολογητικά τα οποία προβλέπει η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και ειδικότερα το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα και με την Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση και το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων. Δύναται να μειωθεί το τελικό ποσό επιχορήγησης, αν αυτό αθροιζόμενο με το ΑΙΕ υπερβαίνει το ανώτατο ποσοστό ένταξης ενίσχυσης που τίθενται από τα άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 από την παρούσα Πρόσκληση ή από το ανώτατο επιτρεπτό από τον κανονισμό με τον οποίο χορηγήθηκε το χρηματοδοτικό εργαλείο.

